

He aha māku hei āwhina i tōku nei hapori?

Te Korowai
Whetū
Social Cohesion

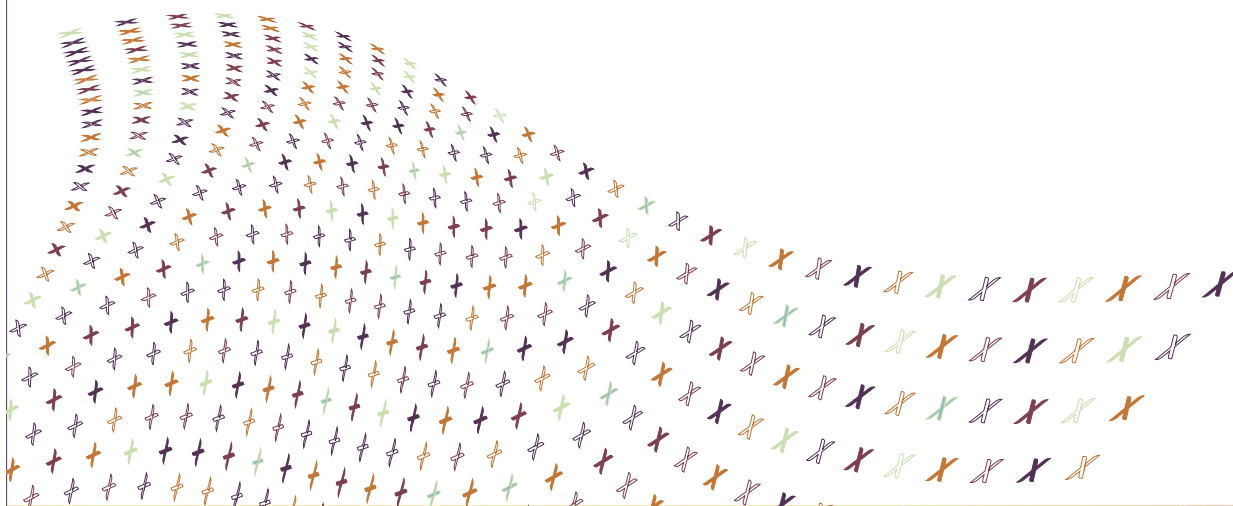
Social Cohesion Guide for Communities

Te noho huānga i ngā hapori

He maha ngā take i hangaia ai ngā hapori e mātou, tērā pea he mema koe nō tētahi whānau, nō tētahi kura, nō tētahi wāhi mahi, nō tētahi tīma hākinakina, nō tētahi hāhi rānei - tērā rānei e ako ana pea koe i tētahi reo hou i te taha o ētahi atu, he ōrite tētahi runaruna āu ki tā tētahi atu. Ahakoa tōu hapori, e pai ana ki te noho huānga, kia kauawhitia, ki te noho hei koe ake, ki te noho hoki hei wāhanga o tētahi mea.

He rerekē tātou katoa engari kei te hiahia tātou ki te whakawhanaunga, ki te whakanui i tō tātou kanorau, ki te whakaute i ētahi atu ina he whakahē. He mea nui tēnei i te mea kāore ngā tāngata katoa e whakaaro ana ka taea e rātou te whakaatu tō rātou ake tūāhua, e whakawhirinaki ana rānei kia rangona ā rātou reo kōrero.

E piki haere ana te kanorau o tō tātou nei whenua, he maha ngā hapori rerekē, a, me kimi huarahi tātou ki te whakarongo tētahi ki tētahi, ki te rongo hoki tētahi i tētahi. He hiahia nō tātou ki te manawanui ki te māramatanga o ō tātou nei rerekētanga, o ō tātou nei kaha hoki me te whai i ngā mea e whakakotahi nei i a tātou, e whakapiri nei hoki i a tātou.

Te noho huānga – he aha tōna āhua

I ngā porihanga e whakawhanaunga pai nei ngā tāngata: e mōhio ana tētahi ki tētahi, e mōhio ana tātou ki ā tātou kiritata, he kauawhitanga i roto i tō tātou wāhi mahi, ā, e mōhio ana tātou kei hea he āwhina ina hiahiatia. Ka taea e tātou te kōrero ki te tangata kāore pea ka kōrerotia i te nuinga o te wā, ka taea e tātou te whāki mēnā e rangona ana e tātou ngā kupu whakatoihara a te tangata, ā, ka taea te whāki ko wai tātou, nō hea tātou, ā, he aha ā tātou tikanga. Mēnā he mōrearea kāore he tangata e mahue nei i a tātou; e kauawhitia ana te katoa.

Te whakapakari i te noho huānga – he aha māu hei mahi

Nā, he aha tā tātou i roto i tō tātou nei hapori hei āwhina kia nui ake ngā tāngata e noho huānga ana, e tauawhi ana i te kanorau, e tūhonoa ana, e whai wāhi ana, e whakawhirinaki ana i ētahi atu, e whakautetia ana?

Te noho huānga, te whakawhirinaki i ētahi atu

- kōrero ki tētahi tangata e rerekē ana i a koe. Whakamātautauria kia tika te whakahua o tōna ingoa. Tūhuratia ngā mea e pai ana ki a ia, ākona he pēhea tāna tirohanga ki te ao
- tonoa ia kia whakauru ki tō tīma hākinakina, pōwhiritia ia ki tētahi koringa ā-rōpū, whakamōhioa ia ki ō hoa, āwhinatia ia mō te reo Pākehā, mō Te Reo Māori, mō te Reo Rotarota o Aotearoa, ina hiahiatia, ā, tonoa ia kia whakanui ake i tōu mōhioanga mō te reo, mō ngā reo rānei e mōhioa nei e ia.

Te tauawhi i te kanorau, kia whakautetia

- hangaia, tautokona rānei ngā kōtuinga kaimahi i roto i tōu wāhi mahi, i reira rā ka taea e te tangata te āwhina tētahi ki tētahi, me te whai kia uruparetia atu ngā take pēnei i te kaikiri, i te whakatoihara ā-ira, i te

whakatoihara ā-hōkakatanga me ērā atu rerekētanga. Pātai atu ki tōu wāhi mahi kia whakaū ki te whai kanoahi kanorau i ngā taumata katoa.

- noho hei kaitautoko ā-Whānau mō tētahi hoa mahi e pāngia nei e te whakatoihara i roto i te ohu mahi, i ētahi atu hapori rānei.
- kimihia he whakangungu mā tōu wāhi mahi, mā tōu kaunihera, mā tētahi rōpū ā-hapori e arotahi nei ki te whakatoihara.
- tuhi ki to kaikaunihera ā-rohe, ki tōu Mema Pāremata rānei, tērā rānei tukuna he tono ki tētahi whakawhitiwhiti kōrero kāwanatanga kia āta tūtohu i ngā take whakatoihara.

Kia tūhonotia

- whakahaeretia he taiopenga ā-hapori, he rā kiritata rānei, ā, pōwhiritia kia whai wāhi ko ngā tāngata nō ngā wāhanga katoa o te hapori tae ana ki ngā tamariki
- tae atu me te whakaatu atu i tāu tautoko i ngā taiopenga ā-hapori i whakahaeretia e ngā tāngata e rerekē ana i a koe
- tukuna kia whakauwhia he whare haumanu tuku rongoā āraimate ki tētahi hōro ā-hapori, ki tētahi wāhi koropiko, ki tētahi atu wāhi rānei ina he mate urutā.
- whakauwhia tētahi tautohetohe pōtitanga ā-rohe, ā-motu rānei i waenga i ngā kaikaunihera, i ngā Mema Pāremata āmua rānei.
- toro atu ki ngā hapori āhua ōrite kia mōhio ai he pēhea te āwhina kia tutuki pai ai ō koutou whāinga ōrite.
- whakatuwheratia tō marae, tō wāhi koropiko, tō whare kōrana, tō whare karakia, tō rūma karapu rānei ki te hapori, ā, whakamōhiohia ko wai koe ki a rātou kia taea ai e rātou te whakawhanaunga ki a koa.

Te Whai wāhitanga

- he ako i Te Reo Māori, i te hītori o Aotearoa me Te Tiriti o Waitangi mā ngā taupānga tuihono kore utu pēnei i te Kōrerorero, i te Kupu me te Ako Tahī, whakaurua rānei ki tētahi kōhi mā Te Wānanga o Aotearoa, toro atu ki nga whakaaturanga ki tō whare taonga ā-rohe, tērā rānei minoa ngā pukapuka mō te hītori o Aotearoa i tō whare pukapuka ā-rohe.

- kia māia te kōrerorero ki tētahi e whakatoihara ana ki tētahi atu, mā te whakamahi i ngā rauemi ki te pae tukutuku a Te Kāhui Tika Tangata pēnei i te [Responding to Racism](#)
- kōrero ki nga kaitohutohu ā-hapori mō ōu whakaaro kia whakapakaritia te noho huānga i roto i tōu hapori
- tonoa ki ngā umanga kāwanatanga ki te kimi pūtea kia utua ai tāu hinonga ā-hapori, tīmata ki ngā puna pūtea pēnei i [COGS](#) tērā rānei [Lotteries](#) mā te [pūnaha whakahaere karāti](#) tērā rānei mā te [Community-Led Development Programme](#). Ka wātea ētahi atu pūtea – pātai mai mō ētahi atu pārongo mō ngā kōwhiringa.

